

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Historiográfia 2: Az építésztörténet története/Historiográfia				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Ferkai András, ferkai@mome.hu ; ferkai@g.mome.hu				
Kód: M-DE 202	Tantervi hely: Designelmélet/MA	Javasolt félév: Tavaszi félév	Kredit: 5 kredit	Tanóraszám: 3 kontaktóra.
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltétel): Historiográfia 1.				
A kurzus célja és alapelvei: A Historiográfia 2. kurzus célja megismerni az építésztörténet tudományának kialakulását, attól kezdve, hogy különvált a művészettörténettől, követni fejlődését, feltárni sajátosságait és módszereit, mindazt, amit átvett a társadalom- és humántudományoktól, illetve a kultúratudománytól. A félév alapvetően a modern építésztörténet historiográfiájával foglalkozik, az 1930-as évektől az 1980-as évekig megjelent, meghatározó szerepű művek és recepciójuk elemzésével.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: 1) Behatóan ismeri a historiográfia alapfogalmait és koncepcióit, és ezeket alkalmazni tudja az építészet történetének vizsgálatában. 2) Átfogó ismeretei vannak az eszme- és kultúrtörténet, illetve az építészet történetének fontos közös és egymástól elkülönülő történetéről. 3) Meggyőzően ismeri az építésztörténeti diszciplína történetírásainak egyedi szakszempontjait, így például sajátos forrástípusait és forráskutatási módszereit. Képesség: 1) Képes világosan különbséget tenni a különféle történetírói stílusok, attitűdök és hagyományok között. 2) Historiográfiai érvekre támaszkodva képes önálló szakmai álláspontot kialakítani a jelen szakmai kérdéseiben. 3) Historiográfiai ismereteinek fényében képes az általa művelt szaktörténeti területek innovatív és kreatív fejlesztésére. Attitűd: Elkötelezett saját szakterülete történeti stúdiumainak elmélyült megismerése iránt.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1. Bevezetés. Fogalomsztáza: kinek szól az építésztörténet és kik írják? Mikor és hogyan vált el a művészettörténet diszciplínájától? Különbözik-e a modern építészet történetének írása a régebbi korokétól? A félév menete, munkamódszere, feladatok és értékelésük. 2. A hagyományos, „objektív” építésztörténetírás. Henry-Russell Hitchcock: Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries, Penguin Books, Baltimore 1958; Modern Architecture: Romanticism and Reintegration, Payson & Clarke Ltd., New York 1929. 3. Elkötelezett művészettörténeti történetírás. Nikolaus Pevsner: Pioneers of the Modern Movement from William Morris to Walter Gropius, London 1936; Pioneers of Modern Design from William Morris to Walter Gropius. New York: Museum of Modern Art, 1949; magyarul: A formatervezés úttörői, Bp.: Gondolat Kiadó, 1977. 4. Elkötelezett művészettörténeti történetírás 2: Sigfried Giedion: Space Time and Architecture. The Growth of a New Tradition. Cambridge MA: Harvard University Press, 1941.				

5. Háború utáni korrekció. Leonardo Benevolo: *The History of Modern Architecture*, London: Routledge & Kegan Paul, 1971; Bruno Zevi: *Az építészet megismerése*, Bp.: Műszaki, 1964 (eredetileg *Saper vedere l'architettura*. Torino: Einaudi, 1948); *The Modern Language of Architecture*. Seattle: University of Washington Press, 1978.
6. Progresszív és konzervatív kritika. Reyner Banham: *Theory and Design in the First Machine Age*, London: Architectural Press, New York: Praeger, 1960. Peter Collins: *Changing Ideals in Modern Architecture, 1750-1950*. London: Faber & Faber, 1965.
7. Manfredo Tafuri and Francesco Dal Co: *Modern Architecture*, New York: Harry Abrams, 1979 (eredeti olasz kiadása. 1976). M. Tafuri: *Theories and History of Architecture*, New York: Harper & Row, 1979 (eredeti olasz kiadása: 1968)
8. Kenneth Frampton: *A modern építészet kritikai története*, Bp.: Terc, 2002 (első angol kiadása: 1980)
9. Posztmodern kritika. Panayotis Tournikiotis: *The Historiography of Modern Architecture*, Cambridge – London: The MIT Press, 1999.
10. Építészettörténet és kritikai teória. ? feminista, posztkolonialista történetírás.
11. Mi a helyzet Magyarországon?
12. Összefoglalás

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A bevezető óra után következő tíz szeminárium az összes hallgató aktív részvételével zajlik. Az egyes órákhoz tartozó olvasmányok - kiemelt építészettörténeti mű(vek) és róluk készült recenziók, kritikák – közül mindenki választ kettőt, amelyből 20 perces referátummal készül az adott órára, míg a többiek a recenziókból, vagy saját gondolataikkal készülnek fel 10-10 perces korreferátumra. Ezek alapján közösen vitatjuk meg a felmerült kérdéseket. Az olvasnivalókat az adott óra előtt egy héttel elérhetővé teszem Google Drive-on. A referátumokat a viták alapján javítva, tovább fejlesztve a szorgalmi időszak utolsó hetében kérem írásban is megküldeni.

A tanulás környezete: on-line (Google Meets, később remélhetően tanterem).

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: személyes órai jelenlét, aktív közreműködés a témák megtárgyalásában, két referátum megtartása prezentációként, a többi órán korreferátumok. A két referátumot írott formában is le kell adni. Határidő: 2021. május 5. 12h

Értékelés módja: a szóbeli prezentációk és hozzászólások, illetve a javított referátum utólagos értékelése.

Az értékelés szempontjai: az olvasottak lényegének megragadása, elemző készség, historiográfiai módszerek felismerése, vitakészség.

Az érdemjegy kiszámítása

A gyakorlati jegy a félév során felmutatott teljesítményt az alábbi arányokban értékeli:

órai aktivitás: 10%

Referátumok: 40%

Korreferátumok: 30%

Az írásban leadott két szöveg: 20%

Kötelező irodalom:

Andrew Leach: *What is Architectural History?* Cambridge – Malden: Polity Press, 2010.

Panayotis Tournikiotis: *The Historiography of Modern Architecture*, Cambridge MA – London: The MIT Press, 1999.

Mary McLeod (2017): *Modernism, Histories of Postwar Architecture*, 1.

<https://doi.org/10.6092/issn.2611-0075/6726>

A további irodalom listája az egyes óráknál található, a művek a recenziókkal együtt Google Drive fiókban lesznek elérhetőek.

Egyéb információk:

Az on-line órákon a Google Meets-en regisztrálva lehet részt venni, meghívó alapján.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Részleges elismerés lehetséges

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Fogadóóra időpontja: kedd, 13-13.30h helyszíne: Elméleti Intézet. Kapcsolatfelvétel módja járvány idején e-mailben.